

SIEWCA

wielkopolski

nr 2 (148)
luty 2017 r.

BIULETYN WIELKOPOLSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

ISSN 1642-917

Wielkopolskie Fora Rolnicze
pod patronatem ministra
rolnictwa i rozwoju wsi
Krzysztofa Jurgieła

Cykl spotkań rozpoczął się Forum Rolniczym 24 stycznia 2017 r. w Golinie

Wielkopolskie Fora Rolnicze 2017

Wielkopolska Izba Rolnicza już po raz dziesiąty organizuje szkolenia dla rolników pod nazwą Wielkopolskie Fora Rolnicze. Tradycyjnie wykorzystujemy okres przestoju w pracach polowych i wspólnie z partnerami instytucjonalnymi i społecznymi przekazujemy informacje na temat aktualnych i przewidywanych działań w zakresie rolnictwa.

Tematyka tegorocznych spotkań koncentruje się wokół następujących zagadnień:

- działania w zakresie bioasekuracji, w szczególności w gospodarstwach trudniących się hodowlą trzody chlewnej i drobiu,

- działania uruchamiane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,

- możliwości zagospodarowania nieruchomości z zasobu ANR,

- działania podejmowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Agencję Rynku Rolnego,

- produkty bankowe i ubezpieczeniowe w otoczeniu rolnictwa,

- promocja produkcji żywności,

- bieżące sprawy dotyczące funkcjonowania rolnictwa oraz innych ważnych dla rolników zagadnień,

- problematyka odnawialnych źródeł energii, efektywności energ-

tycznej i niskiej emisji na terenach rolniczych.

Ponadto w ramach forów poruszane są kwestie lokalne, które wynikają ze specyfiki rolnictwa danego subregionu, produkcji czy też podmiotów, z którymi rolnicy współpracują.

Do współpracy przy organizacji forów zaprosiliśmy: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolski Urząd Wojewódzki, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencję Rynku Rolnego, Agencję Nieruchomości Rolnych, Państwową Inspekcję Weterynaryjną, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Centrum

Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Poznaniu, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwową Inspekcję Pracy, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Stowarzyszenie Sołtysów Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolską Agencję Zarządzania Energią.

Serdecznie zapraszamy Państwa do udziału w poszczególnych spotkaniach.

Harmonogram forów jest na bieżąco aktualizowany na naszej stronie internetowej: www.wir.org.pl

WIR

Przełomowy rok dla wielkopolskiej wsi

– 2016 rok był okresem intensywnej pracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego w sferze realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Dzięki unijnym funduszom na wsparcie wielkopolskiej wsi przeznaczyliśmy kwotę blisko 500 milionów złotych – mówi wicemarszałek województwa wielkopolskiego Krzysztof Grabowski.

17 maja 2016 r. zakończył się konkurs na wybór Lokalnych Grup Działania, 31 LGD podpisało w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu umowy na realizację uprzednio opracowanych lokalnych strategii rozwoju. Wartość umów opiewa na kwotę około 320 mln zł. Podpisany dokument stanowi dla LGD podstawę do dalszego działania, umożliwiając ogłaszanie naborów wniosków na swoim obszarze działania. Pierwsze nabory odbyły się już pod koniec 2016 r. Co najmniej połowa środków przyznanych LGD przeznaczona zostanie na rozwijanie przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy. Pieniądze zostaną również spożytkowane na promocję obszarów objętych strategią oraz na budowę niekomercyjnej infrastruktury.

W kwietniu 2016 r. zarząd województwa wielkopolskiego ogłosił nabór wniosków na „Budowę lub modernizację dróg lokalnych” w ramach PROW 2014–2020. Do urzędu marszałkowskiego wpłynęło 355 wniosków, a dostępny dla naszego województwa limit środków, wynoszący niemal 131 mln zł, umożliwił na zawarcie 150 umów. Podpisanie umów na realizację operacji pomiędzy Samorządem Województwa Wielkopolskiego, reprezentowanym przez wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, a wielkopolskimi gminami i powiatami miało miejsce w sierpniu 2016 r. w siedzibach samorządów lokalnych. Efektem realizacji dofinansowanych operacji będzie około 270 km nowo wybudowanych lub zmodernizowanych dróg w Wielkopolsce.

W listopadzie z kolei przeprowadzono nabór wniosków na operacje z zakresu „Gospodarki wodno-ściekowej”. Potencjalni beneficjenci pomocy złożyli 157 wniosków na łączną kwotę ponad 212 mln zł. Limit dla województwa wielkopolskiego wynosi 17,4 mln euro, co oznacza, że środków wystarczy na dofinansowanie około jednej trzeciej spośród zgłoszonych projektów. Podpisanie umów z beneficjentami planowane jest na drugi kwartał 2017 r.

– W planach na 2017 rok mamy ogłoszenie naborów i weryfikację wniosków na inwestycje w targowiska, obiekty pełniące funkcje kulturalne, kształtowanie przestrzeni publicznej i ochronę zabytków. Są to działania dedykowane przede wszystkim wielkopolskim gminom. Poza tym Lokalne Grupy Działania na bieżąco ogłaszają nabory wniosków w ramach konkursów na realizację strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – mówi wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Obszary wiejskie mogą również liczyć na wsparcie w ramach programu Wielkopolska Odnowa Wsi 2013–2020. Regionalny Program Wielkopolska Odnowa Wsi realizowany jest już od 2009 r. Jego zasadniczym celem jest wsparcie oddolnych sołeckich inicjatyw aktywizujących lokalną społeczność poprzez jej bezpośrednie zaangażowanie w realizację projektów (wolontariat).

– Obecnie w programie uczestniczą 1874 sołectwa z terenu 182 wielkopolskich gmin. Program w całości finansowany jest ze środków budżetu województwa. W latach 2009–2016 na wsparcie oddolnych sołeckich inicjatyw Samorząd Województwa Wielkopolskiego przeznaczył kwotę ponad 19 mln zł – informuje wicemarszałek Grabowski.

W tegorocznym budżecie na realizację programu zaplanowano ponad 4 mln zł, w tym 3,7 mln zł na organizację konkursów dotacyjnych. W ramach Wielkopolskiej Odnowy Wsi samorząd województwa co roku organizuje trzy konkursy dotacyjne. Dwa z nich – „Pięknieje wielkopolska wieś” (nabór wniosków będzie realizowany do 6.03.2017 r.) oraz „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw” – skierowane są do gmin, natomiast konkurs „Nasza wieś naszą wspólną sprawą” – do organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich.

Celem konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś” jest wsparcie projektów, w tym inwestycyjnych, służących zagospodarowaniu przestrzeni publicznej na wsi, odtwarzaniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz kultywowaniu tradycji społeczności

lokalnych. Natomiast w ramach realizowanego od 2013 r. konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw” będzie można uzyskać wsparcie na zakup drobnych elementów wyposażenia świetlic wiejskich, towarów służących kultywowaniu tradycji społeczności lokalnych, a także materiałów niezbędnych do promocji wsi. Z kolei otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych „Nasza wieś naszą wspólną sprawą” dotyczy

Krzysztof Grabowski, wicemarszałek województwa wielkopolskiego

wsparcia organizacji imprez promujących sołectwo i integrujących mieszkańców, organizacji szkoleń i warsztatów oraz przedsięwzięć służących kultywowaniu tradycji społeczności lokalnych.

Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizuje również działania promocyjne i szkoleniowe na rzecz odnowy wsi poprzez organiza-

cję warsztatów, szkoleń i konferencji z udziałem fachowców – także spoza województwa. Od 2015 r. wdrażany jest system wsparcia w opracowywaniu sołeckich strategii rozwoju dla uczestników programu przy udziale moderatorów odnowy wsi. Do tej pory już ponad 300 sołectw uczestniczyło w warsztatach prowadzonych przez 19 moderatorów przeszkolonych przez departament, a kolejne sołectwa przygotowują się do udziału w takich warsztatach.

Aktywnie działa także strona internetowa programu (www.wow.umww.pl) oraz fanpage na Facebooku (<https://www.facebook.com/WielkopolskaOdnowaWsi>), gdzie umieszczane są informacje o ogłaszanych konkursach, aktualnościach oraz statystykach dotyczących programu. Warto z tej formy informacji również skorzystać.

– Bardzo istotną formą promocji Wielkopolski, jej tradycji i kultury jest działalność Sieci Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolski. Przynależność do niej daje m.in. możliwość uczestniczenia w imprezach promocyjnych organizowanych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego, obecność w materiałach promocyjnych wydawanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego oraz udział w licznych szkoleniach – podkreśla wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Województwo wielkopolskie od 2008 r. jest regionem członkowskim Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne (*European Network of Regional Culinary Heritage*), zrzeszającej 44 regiony europejskie. Wszystkie regionalne sieci składają się na Europejską Sieć Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne, której głównym celem jest promocja żywności opartej na lokalnych i tradycyjnych produktach.

Sieć Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska zrzesza obecnie 122 członków, wśród których są producenci żywności wysokiej jakości, przetwórcy, restauracje, gospody i gościńce. Certyfikat członkowski oraz tabliczka z logotypem Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolski, którą można znaleźć przed wejściem do oznaczonych restauracji, gościńców, a także sklepów i zakładów przetwórczych czy gospodarstw agroturystycznych, wskazuje konsumentom i turystom miejsca, które oferują regionalne produkty oraz dania przyrządzone na bazie wysokiej jakości lokalnych surowców w oparciu o tradycyjne receptury.

Na 2017 r. zaplanowano szereg wydarzeń promocyjnych z udziałem członków Sieci Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska, w tym najważniejsze wydarzenie w bieżącym roku, czyli Europejskie Forum Sieci Dziedzictwa Kulinarne. Wydarzenie będzie miało miejsce w dniach 22–24 września w Poznaniu, równoległe z tegoroczną edycją targów Smaki Regionów, w których uczestniczą tradycyjnie członkowie Sieci Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska. Wówczas do Wielkopolski przybędą także europejscy producenci zrzeszeni w Europejskiej Sieci Dziedzictwa Kulinarne.

Podczas pierwszego dnia forum zaplanowana jest wizyta studyjna u wielkopolskich podmiotów zrzeszonych w Sieci, aby pokazać naszym najlepszym producentów, restauratorów z regionu. Następnego dnia zostanie zorganizowana oficjalna konferencja, podczas której zostaną podsumowane dotychczasowe działania w ramach Sieci, a także zostanie wypracowany plan działania na lata następne. Zagraniczne firmy zrzeszone w Sieci będą również miały możliwość uczestniczenia w targach w ramach stoiska Europejskiej Sieci Dziedzictwa Kulinarne.

Warto zauważyć, że istotnym działaniem mającym na celu wspieranie obszarów wiejskich jest także udzie-

lanie dotacji dla spółek wodnych. Samorząd Województwa Wielkopolskiego przeznacza na ten cel kwotę 2 mln zł rocznie. Spółki wodne funkcjonujące na terenie województwa wielkopolskiego mogą otrzymać pomoc finansową z budżetu województwa, przeznaczoną na realizację robót ze składek członkowskich na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych oraz remont i budowę nowych zastawek na systemach melioracji wodnych szczegółowych.

Do bieżącego utrzymania urządzeń wodnych zaliczana jest: eksploatacja, konserwacja i remont urządzeń w celu zachowania ich funkcji, tj.: wykaszanie i wygrabianie porostów, karczowanie i wycinanie drzew oraz krzewów ze skarp i dna rowów, odmulanie dna rowów (do 40 cm), czyszczenie i naprawa budowli na rowach, naprawa skarp rowów, usuwanie awarii drenarskich (czyszczenie, naprawa, wymiana budowli drenarskich, przekładanie rurociągów), naprawa innych budowli systemów melioracji wodnych szczegółowych.

W ramach tej pomocy spółki wodne mogą otrzymać dofinansowanie,

Fot. archiwum

W ramach pomocy z budżetu województwa spółki wodne mogą otrzymać dofinansowanie, jednorazowo każdego roku, w wysokości do 40% wartości wykonanych prac

jednorazowo każdego roku, w wysokości do 40% wartości wykonanych prac. W celu uzyskania pomocy w 2017 r. spółki muszą spełniać podstawowe kryteria: minimalna składka z hektara – 25 zł, wskaźnik ściągłości składek 70%. Preferowane są spółki wodne mające partycypację w kosztach realizacji zadania gmin lub powiatów w wysokości pokrywającej co najmniej 30% kosztów realizacji zadania objętego wnioskiem.

– Należy nadmienić – informuje wicemarszałek Krzysztof Grabowski – że od czasu udzielenia spółkom pierwszej pomocy w 2009 roku zainteresowanie dotacją systematycznie wzrastało. Widząc szanse na dodatkowe środki finansowe, spółki stały się coraz bardziej aktywne, coraz więcej spółek spełniało wymagane kryteria i składało wnioski o pomoc. Wzrastała także aktywność i zainteresowanie dotacjami dla spółek samorządów gmin i powiatów.

resowanie dotacjami dla spółek samorządów gmin i powiatów.

Dla przykładu w roku 2009 spełniające kryteria wnioski o dotację złożyło 68 spółek i liczba ta każdego roku była większa, aż w 2016 r. wzrosła do 129. Znacząco wzrosła także wartość planowanych do realizacji w ramach pomocy zadań – w 2009 r. łączna kwota wnioskowanej pomocy wynosiła 934 851,64 zł, natomiast w roku 2016 – 2 290 957 zł.

– Samorząd Województwa Wielkopolskiego od lat intensywnie wspiera rozwój wsi, zarówno poprzez wydatkowanie środków unijnych, jak i środków własnych województwa. Ze swej strony mogę obiecać, że także w roku 2017 będę starał się za pośrednictwem podległych mi departamentów pozytywnie wpływać na sytuację obszarów wiejskich województwa wielkopolskiego – kończy Krzysztof Grabowski, wicemarszałek województwa wielkopolskiego.

Urząd Marszałkowski

Województwa Wielkopolskiego,
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań,
e-mail: kancelaria@umww.pl;
www.umww.pl

Oddział Regionalny KRUS w Poznaniu informuje

Prewencyjna

Zmniejszenie liczby wypadków przy pracy rolniczej oraz chorób zawodowych rolników, zapobieganie ich powstawaniu oraz ograniczenie ich skutków jest głównym celem działań prewencyjnych KRUS. Formy działalności prewencyjnej to m.in.:

- szkolenia i pogadanki na temat BHP w gospodarstwie rolnym,
- konkursy wiedzy o BHP w gospodarstwie rolnym,
- olimpiady wiedzy o BHP dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół rolniczych,
- stoiska i punkty informacyjne KRUS.

W 2017 roku odbędzie się XV edycja Ogólnokrajowego Konkursu „Bezpieczne gospodarstwo rolne”, pod honorowym patronatem prezydenta RP oraz VII edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci „Bezpiecznie na wsi to podstawa – środki chemiczne to nie zabawa!”. Honorowy patronat nad konkursem obejmuje minister rolnictwa i rozwoju wsi.

Rehabilitacja rolników

Rehabilitacja realizowana przez KRUS obejmuje dwie grupy chorób: układu ruchu i układu krążenia. Osoby uprawnione kierowane są na

rehabilitację do Centrów Rehabilitacji Rolników KRUS.

Turnusy rehabilitacyjne dla dzieci

Turnusy dla dzieci trwają 21 dni. Z rehabilitacji leczniczej mogą korzystać dzieci, których przynajmniej jedno z rodziców (opiekunów prawnych) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy. Pierwszeństwo w kierowaniu na turnusy rehabilitacyjne mają dzieci, na które rodzice pobierają zasiłek pielęgnacyjny oraz te, których wnioski składane są po raz pierwszy.

Ubezpieczenia społeczne

■ Zmiany dotyczące podwyższenia kwoty przychodu miesięcznego, od której uzależnione jest jednocześnie podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników i domowników objętych ubezpieczeniem powszechnym z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy-zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo z tytułu powołania do rady nadzorczej.

■ Umowa grupowego ubezpieczenia dzieci rolników od następstw nieszczęśliwych wypadków. Zarząd Funduszu Składowego Ubezpie-

czenia Społecznego Rolników zawarł 14 października 2016 r. z Sopotkim Towarzystwem Ubezpieczeń Ergo Hestia SA umowę grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, obejmującą dzieci osób ubezpieczonych w KRUS. Grupowe ubezpieczenie NNW obejmuje wyłącznie dzieci (do ukończenia 16. roku życia) rolników pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym z rodzicami lub opiekunami prawnymi, z których przynajmniej jedno podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie.

■ Portal dla Rolników KRUS. Od grudnia 2015 r. rolnicy mają możliwość dostępu do swoich danych w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego poprzez Portal dla Rolników – eKRUS.

Świadczenia

Emerytury wcześniejsze dla rolników tylko do 31 grudnia 2017 r.

Po spełnieniu łącznie trzech poniższych warunków rolnik podlegający ubezpieczeniu będzie mógł do końca br. roku przejść na wcześniejszą emeryturę:

- osiągnięcie wieku 55 lat przez kobietę lub 60 lat przez mężczyznę,
- zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej,

■ podleganie ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez co najmniej 30 lat,

Waloryzacja emerytur i rent rolniczych od 1 marca 2017 r.

Waloryzacja będzie polegała na pomnożeniu kwoty świadczenia emerytalno-rentowego w wysokości obowiązującej na dzień poprzedzający waloryzację przez wskaźnik waloryzacji. Wysokość renty lub emerytury po waloryzacji nie może być niższa niż 1000 zł, a kwota powyższy 10 zł. Podwyższenie do 1000 zł nie dotyczy:

■ emerytury rolniczej pobieranej w zbiegu, jeżeli suma tych świadczeń przekracza kwotę najniższej emerytury określonej w przepisach emerytalnych (od 1 marca 2017 r. – 1 000,00 zł)

■ częściowej i wcześniejszej emerytury rolniczej,

■ świadczeń, których wypłata została zawieszona zgodnie z przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Z waloryzacją rent i emerytur nastąpi podwyżka dodatków i świadczeń pieniężnych przysługujących emerytom i rencistom.

KRUS OR Poznań, 60-959 Poznań 2,
ul. Św. Marcin 46/50, skr. pocz. 15,
tel. (61) 85 30 920, fax (61) 85 30 921,
poznan(@)krus.gov.pl;
www.krus.gov.pl

Zadania priorytetowe Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2017 roku oraz zmiany zapisów ustawowych

Nadzór nad zdrowiem roślin

Jako priorytet należy potraktować problemy związane z wykryciem w Polsce bakterii *Ralstonia solanacearum* powodującej chorobę ziemniaka zwaną śluzakiem. W październiku ub.r. potwierdzono jej obecność w próbie ziemniaków pobranej z gospodarstwa położonego na terenie Wielkopolski. Porażenie stwierdzono w ziemniakach, które w 2015 r. sprowadzono do Polski w celu ich reprodukcji, a następnie w 2016 r. wprowadzono do sprzedaży. Postępowanie wyjaśniające prowadzone w celu ustalenia źródła porażenia nadal jest w toku, obecnie obejmuje 11 województw i zostanie prawdopodobnie zakończone w lutym br. Z analizy dotychczasowych przypadków wykryć ww. bakterii oraz bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (powodującej chorobę zwaną bakteriozą pierścieniową ziemniaka) wynika, że najsłabszym ogniwem w całym procesie produkcji, dystrybucji i przerobu bulw ziemniaków jest zachowanie odpowiedniego reżimu fitosanitarnego.

Należy pamiętać, że w walce z wszystkimi kwarantannymi zagrożeniami fitosanitarnymi w uprawie ziemniaka najistotniejsza jest profilaktyka.

Najważniejszą sprawą, której znaczenie jest marginalizowane przez udziałowców rynku ziemniaka (producentów, dystrybutorów i firmy zajmujące się przetwórstwem), jest zapewnienie na każdym etapie wymienionego łańcucha odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa fitosanitarnego. Standardem powinno być czyszczenie i dezynfekcja magazynów przed wprowadzeniem nowych roślin żywicielskich.

Bulwy ziemniaków powinny być przechowywane w czystych (dezynfekowanych) lub nowych opakowaniach. Czyszczenie i dezynfekcja maszyn oraz środków transportu powinna mieć miejsce po każdym zjeździe z pól, aby zminimalizować ryzyko rozprzestrzenienia się tych bakterii.

Nie bez znaczenia, szczególnie dla ograniczenia rozprzestrzeniania się bakterii, jest bezpieczne zagospodarowanie odpadów poprodukcyjnych (resztek bulw, kamieni, piasku, wycierki). Nie powinny one być wywożone na tereny użytkowane rolniczo, a przed ich zagospodarowaniem winny być poddane dezynfekcji chemicznej lub obróbce termicznej.

Dużym problemem wśród producentów rolnych, szczególnie tych mniejszych, jest współużytkowanie sprzętu do uprawy roli. Bardzo istotne jest, aby przed każdym wprowadzeniem niebędącej własnością danego gospodarstwa maszyny lub urządzenia zostały one poddane kolejno czyszczeniu, myciu, dezynfekcji i – jeśli jest to zasadne – także suszeniu. Ta sama reguła powinna być stosowana po powrocie maszyny czy urządzenia z pól należących do innych rolników. Zaniechanie tego bardzo ważnego elementu może skutkować nie tylko stratami w produkcji z uwagi na niebezpieczeństwo zawleczenia na własne pola organizmów szkodliwych, ale również, w przypadku organizmów kwarantannowych, może skutkować nałożeniem na gospodarstwo na wiele lat decyzji administracyjnych określających postępowanie w danym miejscu produkcji. Wszystkie zabiegi dezynfekcji powinny być odnotowane w stosownej ewidencji zabiegów, którą każdy rolnik jest zobowiązany prowadzić. Potwierdzeniem przeprowadzenia zabiegu dodatkowo powinna być faktura zakupu środka lub protokół przeprowadzenia zabiegu przez wykwalifikowane firmy.

Od kilku lat obserwowane jest bardzo niebezpieczne (z punktu widzenia bezpieczeństwa fitosanitarnego), zjawisko skracania płodozmianu. Takie postępowanie prowadzi nie tylko do wyjałowienia gleby ze składników pokarmowych, ale pogorszenia stanu fitosanitarnego. Zbyt częste wprowadzanie roślin należących do tego samego gatunku czy rodziny botanicznej na to samo stanowisko powoduje nagromadzenie się czynników chorobotwórczych charakterystycznych dla konkretnych roślin (grupy roślin). Należy pamiętać, że roślinami żywicielskimi organizmów szkodliwych są nie tylko rośliny uprawne, ale także powszechnie występujące chwasty należące często do tych samych rodzin botanicznych co rośliny uprawne. Stanowią rezerwuary organizmów szkodliwych, stwarzają warunki do rozwoju oraz przetrwania

niekorzystnych warunków, w tym zimy. Takim czynnikiem chorobotwórczym jest niewątpliwie bakteria powodująca śluzaka. Przerwa w uprawie ziemniaków i innych roślin żywicielskich bakterii *Ralstonia solanacearum* powinna trwać co najmniej 4 lata, a niektóre źródła podają nawet do 7 lat (dane EPPO).

Nadzór nad ochroną roślin i techniką

W roku 2017 przeprowadzane będą kontrole w zakresie stosowania środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony roślin. Profesjonalny użytkownik środków ochrony roślin obowiązany jest posiadać odpowiednią dokumentację, tj.: aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin, protokół badania potwierdzający sprawność techniczną sprzętu do stosowania środków ochrony roślin lub dowód zakupu fabrycznie nowego sprzętu oraz ewidencję dotyczącą stosowanych środków ochrony roślin. Ewidencja powinna być przechowywana przez 3 lata. W trakcie kontroli sprawdzana jest także prawidłowość wykonywania zabiegów z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony roślin, w szczególności pod kątem dopuszczenia zastosowanych środków do obrotu, prawidłowości ich zastosowania w odniesieniu do danej uprawy, organizmu szkodliwego, terminu wykonania zabiegu, dawki oraz sposobu realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin poprzez podanie przynajmniej przyczyny wykonania zabiegu. Podczas kontroli stosowania środków ochrony roślin możliwe jest pobranie próby płodów rolnych do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin.

Kontrolę prawidłowości stosowania środków ochrony roślin przeprowadzane będą przez inspektorów WIORiN także pod kątem zagrożeń dla pszczoł i innych zapylaczy. W związku z powyższym, kontrole zintensyfikowane zostaną w okresie kwitnienia sadów oraz rzepaków, szczególnie w okresie zwalczania

ślodyszka rzepakowego. W przypadku otrzymania zgłoszenia upadku pszczoł podejmowane będą niezwłoczne działania wyjaśniające, a inspektorzy uczestniczyć będą w postępowaniach prowadzonych w kierunku wyjaśnienia przyczyny zatrucia pszczoł.

Nadzór nasienny

Wśród zadań realizowanych w obszarze nadzoru nad produkcją, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego w stosunku do kontroli prowadzonych w poprzednich latach zmiany ulegają:

- kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy, w tym odmian GMO – w bieżącym roku kontrole u podmiotów niebędących przedsiębiorcami mogą być prowadzone po okazaniu ważnej legitymacji służbowej i upoważnienia wydanego przez wojewódzkiego inspektora (zgodnie ze zmianą ustawy o ochronie roślin w art. 2 pkt 3 uchyla art. 91 ust. 4a),
- zasady dotyczące oceny polowej i obrotu materiałem siewnym, które wprowadziła zmiana ustawy o nasiennictwie:
 - urzędowi i akredytowani kwalifikatorzy obowiązani są co najmniej raz na 5 lat uczestniczyć w szkoleniu doskonalącym (dotychczas raz w roku),
 - oceny cech zewnętrznych sadzeniaków ziemniaka kategorii kwalifikowany mogą dokonywać akredytowani kwalifikatorzy (dotychczas nie było możliwości, aby akredytowane podmioty dokonywały oceny ziemniaka na jakimkolwiek etapie),
 - materiał siewny odmian skreślonych może znajdować się w obrocie w terminie podanym przy odmianie skreślonej w krajowym rejestrze lub odpowiednich rejestrach państw członkowskich lub unijnym katalogu (dotychczas do 30 czerwca trzeciego roku, licząc od roku następującego po roku, w którym skreślono odmianę).

Opracowanie: mgr Maria Szczepanek, mgr Katarzyna Radziejewska, dr Paulina Migdałska – Kustosik

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 250 B, 60-166 Poznań, tel. 61 860-59-11, faks 61 860-59-12, email: wi-poznan@piorin.gov.pl; www.piorin.gov.pl/wiorin/wielkopolskie

Zmiany w płatnościach bezpośrednich 2017

W 2015 r. o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego ubiegało się 1,355 mln rolników. Rolnicy posiadający co najmniej 3,01 ha mogli ubiegać się także o przyznanie płatności dodatkowej (redystrybucyjnej). Płatność ta przysługuje maksymalnie do 27 ha. Nie jest przyznawana z urzędu, ale na wniosek rolnika, który powinien zaznaczyć odpowiednie pole we wniosku o przyznanie płatności (patrz zdjęcie obok).

Przy określaniu stawki płatności dodatkowej uwzględniona została zatem powierzchnia zatwierdzona do płatności redystrybucyjnej rolników, którzy ubiegali się o tę płatność. W wyniku wnoszonych przez rolników odwołań w przypadku gdy powierzchnia zatwierdzona wynosiła co najmniej 3,01 ha, w postępowaniu odwoławczym brak zaznaczonego wnioskiem uznawano za oczywisty błąd i zatwierdzano powierzchnię do płatności dodatkowej. Skutkiem tego było zwiększenie powierzchni kwalifikującej się do tej płatności. W konsekwencji może to przyczynić się do przekroczenia koperty finansowej przeznaczanej na tę płatność.

Do przyznania płatności redystrybucyjnej kwalifikuje się ponad 900 tys. rolników, a mimo wydanej decyzji płatności tej, ze względu na możliwe przekroczenie koperty finansowej, nie otrzymało około 700 rolników. Ponadto ARiMR prowadzi około 500 postępowań administracyjnych w przypadku śmierci

rolnika składającego wniosek pomiędzy dniem złożenia wniosku a dniem wydania decyzji. Oznacza to, że tylko około 1,2 tys. rolników nie otrzymało dotychczas płatności redystrybucyjnej za 2015 r., co stanowi 0,2% rolników kwalifikujących się do przyznania tej płatności.

Zgodnie z ustawą o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, prezes ARiMR poinformował ministra rolnictwa i rozwoju wsi o konieczności zastosowania zmniejszenia (redukcji) stawki płatności dodatkowej.

W informacji wskazano jednocześnie, że ze względu na fakt, iż maksymalna kwota zmniejszenia (przy powierzchni 27 ha) mogłaby wynosić 2,97 zł, Agencja, ze względu na brak winy rolnika, będzie odstępować od odzyskania należności.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od lat oferuje możliwość pozyskania środków unijnych przy realizacji inwestycji w gospodarstwach rolnych i na obszarach wiejskich. Zgodnie z aktualnym harmonogramem naboru wniosków do połowy roku zostaną uruchomione działania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Aktualnie ARiMR jest w trakcie naliczania i wydawania decyzji o przyznaniu płatności bezpośrednich, ONW i rolnośrodowiskowych za rok 2016 oraz przygotowuje się do rozpoczęcia naboru wniosków w kampanii 2017. Warto nadmienić, że do końca listopada ubiegłego roku z tytułu 70% zaliczek płatności obszarowych na konta wielkopolskich rolników ARiMR przelała 1 151 154 196 zł, czyli ponad 370% kwoty wypłacanej w analogicznym terminie w 2015 r. Z kolei z tytułu płatności ONW wypłaciliśmy w Wielkopolsce kwotę 62 350 549 zł, co stanowi prawie 300% kwoty wypłacanej w tym terminie w roku 2015. Do końca ubiegłego roku na konta producentów rolnych wpłynęła również pomoc udzielona na skutek wystąpienia w 2016 r. klęsk żywiołowych, przede wszystkim z tytułu suszy i ujemnych skutków przezimowań.

W roku 2017 zaczynają obowiązywać nowe zasady systemu wsparcia bezpośredniego, które wymusiła Ustawa z 21 października 2016 r. o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego. Najważniejsze zmiany w systemie płatności bezpośrednich

odnoszą się do wsparcia związanego z produkcją. Nadal będzie ono realizowane w 4 sektorach produkcji zwierzęcej (młode bydło, krowy, owce, kozy) i 8 sektorach produkcji roślinnej (buraki cukrowe, rośliny wysokobiałkowe, owoce miękkie, ziemniaki skrobiowe, pomidory, chmiel, len, konopie włókniste).

Płatności do zwierząt

W przypadku sektorów młodego bydła i krów zmniejszono maksymalną liczbę zwierząt, do których może zostać przyznana płatność, z dotychczasowych 30 szt. do 20 szt., ale zachowano dotychczasową kopertę finansową. Dzięki takiemu rozwiązaniu stawka płatności dla pierwszych 20 szt. zwierząt w stadzie (zarówno w przypadku młodego bydła, jak i krów) będzie wyższa niż w poprzednich latach. W przypadku płatności do owiec ustanowiono nowy okres przetrzymywania zwierząt kwalifikujących się do wsparcia – od 15 marca do 15 kwietnia roku składania wniosków (zamiast okresu od 20 października do 20 listopada). Niezależnie od tego uproszczono procedurę ubiegania się o wsparcie związane z produkcją w sektorze owiec i kóz (tzw. system bezwnioskowy).

Rośliny wysokobiałkowe

W miejsce dotychczasowej płatności do roślin wysokobiałkowych wprowadzono dwie oddzielne płatności: do roślin strączkowych przeznaczonych na ziarno oraz do upraw paszowych. Płatność do roślin strączkowych na ziarno będzie miała charakter degresywny – wyższa stawka będzie stosowana do pierwszych 75 ha upraw w gospodarstwie, niższa do powierzchni powyżej 75 ha. Natomiast płatnością do upraw paszowych objęte będzie nie więcej niż 75 ha upraw w gospodarstwie.

Truskawki

W przypadku sektora owoców miękkich wsparcie będzie przysługiwało do upraw truskawek, jednakże zmniejszona została koperta finansowa.

Buraki cukrowe

Od 2017 r. wsparcie w sektorze buraków cukrowych będzie przyznawane do powierzchni upraw wszystkich buraków cukrowych, a nie tylko buraków kwotowych. Zmiana jest konsekwencją zniesienia kwotowania produkcji cukru.

Nazwa działania	Termin naboru
„Restrukturyzacja małych gospodarstw” – nabór na operacje za wyjątkiem operacji realizowanych w gospodarstwach prowadzących produkcję trzody chlewnej na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF)	marzec 2017 r.
„Premie dla młodych rolników”	kwiecień 2017 r.
„Restrukturyzacja małych gospodarstw” – nabór na operacje realizowane w gospodarstwach prowadzących produkcję trzody chlewnej na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF)	czerwiec 2017 r.
„Modernizacja gospodarstw rolnych” – nabór obszar a, b, c	czerwiec 2017 r.
„Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej”	III kwartał 2017 r.***
„Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”	czerwiec 2017 r. IV kwartał 2017 r.**
„Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” – nabór na operacje za wyjątkiem operacji związanych z rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach, które prowadzą produkcję trzody chlewnej na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF)	marzec 2017 r.***
„Przetwórstwo i marketing produktów rolnych” – nabór tematyczny (zakłady przetwórcze)	marzec 2017 r. III kwartał 2017 r.****
„Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” – nabór na operacje związane z rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach, które prowadzą produkcję trzody chlewnej na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF)	czerwiec 2017 r.
„Przetwórstwo i marketing produktów rolnych” – nabór tematyczny (rolnicy)	czerwiec 2017 r.
„Transfer wiedzy i działalność informacyjna”	czerwiec 2017 r.
„Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości”	czerwiec 2017 r. IV kwartał 2017 r.

*Planowane terminy naborów wniosków mogą ulec zmianie w wyniku przebiegu procesu legislacyjnego projektów aktów prawnych.

**Nabór będzie uzależniony od liczby utworzonych i uznanych grup producentów rolnych na podstawie planu biznesowego, które uzyskają status uznania od zakończenia naboru wniosków w czerwcu 2017 r.

***Termin naboru uzależniony od przebiegu procesu akredytacji agencji płatniczej.

****Nabór będzie uzależniony od zgody KE na zmianę PROW w tym zakresie.

>dokończenie na str. 6

>dokończenie ze str. 5

Pozostałe zmiany

Poza zmianami w zasadach przyznawania niektórych płatności realizowanych w ramach wsparcia związanego z produkcją, uchylony zostanie wykaz obszarów, które są wykorzystywane głównie do prowadzenia działalności pozarolniczej. Kie-

rownik biura powiatowego ARiMR w toku postępowania o przyznanie płatności będzie każdorazowo oceniał, czy prowadzenie działalności rolniczej nie jest znacząco utrudnione przez intensywność, charakter, okres trwania i harmonogram działalności pozarolniczej. Jeżeli warunki będą spełnione, grunty zostaną objęte wsparciem.

Jednocześnie, wychodząc naprzeciw zgłaszanym przez rolników potrzebom, w każdym biurze powiatowym i oddziale regionalnym uruchomiliśmy punkty informacyjne, w których służymy pomocą przy ubieganiu się o jakiegokolwiek wsparcie udzielane za pośrednictwem Agencji. Warto również podkreślić, że od stycznia wszelkie sprawy zwią-

zane z premiami dla młodych rolników należy składać w oddziałach regionalnych Agencji.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Wielkopolski Oddział Regionalny
 ul. Strzeszyńska 36, 60-479 Poznań
 tel. 61 84 53 833, fax. 61 840 06 93,
 wielkopolski@arimr.gov.pl;
 www.arimr.gov.pl

Zasobność gleb w województwie wielkopolskim

Rolnictwo jest dziedziną gospodarki, która oddziałuje na środowisko przyrodnicze. Nadmierna i nieracjonalna produkcja rolnicza jest jedną z przyczyn degradacji środowiska naturalnego gleb, wód i powietrza. Prawidłowe nawożenie roślin jest jednym z podstawowych warunków do osiągnięcia wysokich plonów.

Składniki pokarmowe występują w glebie w różnych formach i ilościach. Najważniejszą grupą są tak zwane frakcje dostępne lub przyswajalne znajdujące się w roztworze glebowym. Celem nawożenia jest nie tylko zaspokojenie potrzeb pokarmowych roślin, ale i utrzymanie odpowiedniej żyzności gleby wyrażającej się optymalną zasobnością w składniki przyswajalne. Nadmierne gromadzenie tych składników ponad potrzeby roślin (azot, fosfor, potas) powoduje ich wymywanie do wód powierzchniowych.

W doradztwie nawozowym należy uwzględniać aspekty opłacalności nawożenia oraz ochrony środowiska. W ramach chemicznych badań gleby Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze wykonują oznaczenia w glebie zawartości przyswajalnych form.

Agrochemiczne badania prowadzone są w zakresie:

- stopnia zakwaszenia gleb,
- zawartości makroelementów (fosfor, potas, magnez),
- zawartości mikroelementów (bor, miedź, mangan, cynk, żelazo),
- zawartości azotu mineralnego,
- zawartości siarki, metali ciężkich, pierwiastków śladowych.

Podstawowym czynnikiem decydującym o efektywności działania nawozów mineralnych jest odczyn gleby. Zależy od wielu czynników, takich jak: rodzaj skały macierzystej, składu granulometrycznego, warunków przyrodniczych i zabiegów agrotechnicznych. Odczyn gleby ma bezpośredni wpływ na wzrost, rozwój i plonowanie roślin. Optymalny zakres odczynu mieści się w przedziale pH 5,5–6,5, a dla roślin wrażliwych 6,5–7,0. Zakwaszenie określa się na podstawie przeprowadzonych analiz glebowych.

Ocena odczynu gleb:

- pH do 4,5 – bardzo kwaśny,
- pH 4,6 – 5,5 – kwaśny,
- pH 5,6 – 6,5 – lekko kwaśny,
- pH 6,6 – 7,2 – obojętny,
- pH powyżej 7,2 – zasadowy.

>dokończenie ze str. 7

bieniowych, produkty pszczele nieprzetworzone (miód, pyłek pszczeli, pierzga, mleczko pszczele), produkty rybołówstwa żywe lub uśmiercone, żywe ślimaki lądowe, opisane w załączniku nr 3 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania. Spośród produktów pochodzenia zwierzęcego w ramach RHD rolnik może sprzedawać: świeże mięso: wołowe, wieprzowe, baranie, kozie, końskie, drobiowe, zajęczaków, zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych lub produkowane z tego mięsa surowe wyroby mięsne lub mięso mielone, produkty mięsne, wstępnie przetworzone produkty rybołówstwa, produkty mleczne lub produkty na bazie siary łącznie, produkty jajeczne i gotowe posiłki (potrawy) z produktów pochodzenia zwierzęcego, których limity zawarte są w załączniku nr 4 rozporządzenia.

Jaką ilość żywności wytworzonej w gospodarstwie można sprzedać w ramach RHD?

Dokładne ilości zawarte są w załącznikach nr 3 i 4 rozporządzenia

w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania, z uwzględnieniem surowców pochodzenia zwierzęcego i produktów oraz posiłków wytworzonych z wykorzystaniem surowców pochodzenia zwierzęcego.

Czy jest obowiązek rejestrowania ilości sprzedanej żywności pochodzenia zwierzęcego w ramach RHD?

Tak, należy prowadzić dokumentację umożliwiającą określenie ilości zbywanej żywności rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego, odrębnie za każdy rok kalendarzowy, gdzie będą takie informacje, jak: numer kolejnego wpisu, data zbycia żywności, ilość i rodzaj żywności.

Czy można sprzedawać surowce i żywność pochodzenia zwierzęcego nie tylko na terenie własnego gospodarstwa?

Tak, rolnik wytwarzający żywność pochodzenia zwierzęcego i oferujący do sprzedaży surowce pochodzenia zwierzęcego może powyższe artykuły sprzedawać na wystawach, festynach, kiermaszach czy targach, ale za pomocą pośrednika prowadzącego RHD zbywającego żyw-

ność danego rolnika. W tym przypadku taki pośrednik musi prowadzić dokumentację dotyczącą zbywanej żywności każdego rolnika, którą musi przekazać rolnikowi niezwłocznie po zakończeniu wystawy, festynu, targu lub kiermaszu.

Czy gospodarstwo, w którym będzie prowadzony RHD, musi być w jakiś sposób oznakowane?

Tak, w miejscu, gdzie będzie zbywana żywność wytworzona w ramach rolniczego handlu detalicznego, należy umieścić w sposób czytelny i widoczny dla konsumenta napis „Rolniczy handel detaliczny”, dane obejmujące imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego RHD, adres miejsca prowadzenia takiej działalności, weterynaryjny numer identyfikacyjny nadany decyzją przez powiatowego lekarza weterynarii w drodze procesu rejestracji.

Jakie wymagania muszą być spełnione przy wytwarzaniu żywności na bazie surowców pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodzenia zwierzęcego?

Rolnik wytwarzający żywność musi spełnić podstawowe wymagania zapewnienia czystych warunków, w tym dostępu do zdatnej wody używanej do produkcji żywności, warunków do czyszczenia i mycia

narzędzi i sprzętu wykorzystywanego przy produkcji, co zostało dokładnie opisane w załączniku II, rozdział III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 852/2004 w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. L139 z 30.4.2004, str. 1).

Opracował Krzysztof MAREK
Starszy Inspektor ds. bezpieczeństwa żywności, Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Poznaniu

Wojewódzki Inspektorat
Weterynarii w Poznaniu,
ul. Grunwaldzka 250, 60-166 Poznań,
tel. 61 868 93 47 faks. 61 868 45 31
e-mail: sekretariat@wiw.poznan.pl;
www.wiw.poznan.pl

SIEWCA
Wielkopolski

Wydawca: Wielkopolska Izba Rolnicza
Rada Programowa: Zarząd WIR
Redaktor naczelna: Marta Ceglarek
Adres redakcji: Wielkopolska Izba Rolnicza,
ul. Gołębińska 9, 60-626 Poznań,
tel. 61 227 01 30, faks 61 227 01 31,
redakcja 61 227 01 24,
e-mail: siewca@wir.org.pl
Druk: Drukarnia Sosnowiec

Grypa ptaków – jak się zabezpieczyć?

W ostatnich miesiącach w Polsce rozpoznano i zlikwidowano kolejne ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) wywołanej serotypem H5N8. Choroba wystąpiła również u ptaków w Chorwacji, Szwajcarii, Danii, Holandii, Austrii, Bułgarii, Niemczech oraz na Węgrzech. Dotychczas nigdzie na świecie nie doszło do zakażenia wirusem HPAI/H5N8 człowieka.

Główne objawy kliniczne wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) u drobiu to:

- osowiałość w stadzie,
- brak apetytu, gwałtowny spadek/utrata produkcji jaj, miękkie skorupy jaj,
- objawy nerwowe, zasinienie i obrzęk grzebienia i koralu,
- silne łzawienie, obrzęk zatok podoczodołowych, kichanie,
- trudności z oddychaniem.

Padnięcia mogą być nagłe, bez widocznych objawów sygnalizujących zakażenie. Śmiertelność może dochodzić do 100%. Przy zakażeniu wirusem grypy o niskiej zjadliwości mogą wystąpić objawy (raczej łagod-

Fot. Dominika Starcewska

ne) ze strony układu oddechowego, depresja, biegunka, zmniejszona produkcja jaj u niosek – aż do zaniku, osłabienie, stroszenie piór i gorączka. Zakażone ptaki wydają duże ilości wirusa z kałem, w wydzielinie z oczu i dróg oddechowych. Przedłużająca się choroba powoduje wzrasta-

jące przekrwienie, głównie na gardle, tchawicy, żołądku i tłuszczu w okolicy serca oraz podskórne obrzmienie na głowie i nogach zwierząt.

Hodowcy drobiu powinni zachowywać szczególną ostrożność i stosować odpowiednie środki bioasekuracji minimalizujące ryzyko przenie-

sienia wirusa grypy ptaków do gospodarstwa, a w szczególności:

1. Wstrzymać się od wypuszczania ptaków na wybieg i pozostawić je w budynkach, w których są utrzymywane.
2. Zabezpieczyć paszę przed dostępem zwierząt dzikich.
3. Nie karmić drobiu na zewnątrz budynków, w których drób jest utrzymywany.
4. Stosować w gospodarstwie odzież i obuwie ochronne oraz po każdym kontakcie z drobiem lub dzikimi ptakami umyć ręce wodą z mydłem.
5. Stosować maty dezynfekcyjne w wejściach i wyjściach z budynków, w których utrzymywany jest drób.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków powinno być szczegółowo przestrzegane.

Tomasz WIELICH
Wojewódzki Inspektor Weterynaryjny ds. zdrowia i ochrony zwierząt WIW w Poznaniu

Wielkopolska Agencja Zarządzania Energią

Wielkopolska Agencja Zarządzania Energią Sp. z o.o. (WAZE) została powołana uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2009 r. do realizacji zadań własnych samorządu w zakresie efektywności energetycznej (EE) oraz odnawialnych źródeł energii (OZE) w Wielkopolsce. Zadaniem Agencji jest też propagowanie ww. zagadnień wśród Wielkopolan oraz wspieranie firm z szeroko rozumianego sektora energetyki odnawialnej.

Dotychczasowe doświadczenie i zrealizowane projekty:

- kampanie promocyjno-informacyjne;
- impreza cykliczna Wielkopolskie Dni Energii,

- cykl szkoleń dla gminnych Lokalnych Zarządców Energetycznych,
- przygotowanie wybranych wielkopolskich szkół zawodowych do poszerzenia oferty edukacyjnej o nowy kierunek: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej,
- szkolenia i warsztaty dla branży budowlanej, instalacyjnej i architektonicznej,

- seminaria i konferencje tematyczne,
- cykl edukacyjnych programów telewizyjnych,
- konkursy i imprezy promujące OZE i EE adresowane do dzieci i młodzieży.

Działania oferowane przez WAZE Sp. z o.o.

- **Doradztwo i konsultacje:**
- w zakresie budowy i finansowania inwestycji ekoenergetycznych,
- konsultacje społeczne w procesie inwestycji w OZE, niskoemisyjnej oraz organizacji grupowych zakupów energii,
- wsparcie samorządów w opracowaniu planów energetycznych, planów gospodarki.

- **Szkolenia i seminaria w zakresie:**
- zarządzania energią,
- odnawialnych źródeł energii,
- budownictwa energooszczędnego,
- finansowania inwestycji związanych z energetyką odnawialną.
- **Edukacja:**
- opracowanie materiałów edukacyjnych,
- organizacja szkoleń/lekcji dla najmłodszych,
- współpraca i promowanie szkół oraz jednostek naukowych kształcących w obszarze ekoenergetyki.

WAZE, ul. Adama Mickiewicza 33, 60-837 Poznań, tel. 61 853 62 48, faks: 61 816 77 39, e-mail: sekretariat@waze.pl; www.waze.pl

Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu. Realizacja zadań z zakresu gospodarki wodnej w rolnictwie

Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu to wojewódzka, samorządowa jednostka budżetowa utworzona przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr VII/34/99 z dnia 22 lutego 1999 roku. Działa na podstawie statutu nadanego przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr II/23/2010 z dnia 20 grudnia 2010 roku oraz pełnomocnictwa udzielonego Uchwałą Nr 2749/09 z dnia 26 czerwca 2009 roku Zarządu Województwa Wielkopolskiego.

Główne zadania WZMiUW:

- programuje, planuje, przygotowuje oraz nadzoruje wykonanie urządzeń melioracji podstawowych i szczegółowych (zadania z administracji rządowej) oraz cieków naturalnych służących rolnictwu, zapewniając obsługę, bezpieczeństwo i właściwe funkcjonowanie ww. urządzeń (zadania z administracji rządowej);
- prowadzi ewidencję urządzeń wodno-melioracyjnych województwa wielkopolskiego;
- realizuje zadania z zakresu ochrony przed powodzią;
- sprawuje w imieniu marszałka województwa wielkopolskiego nadzór nad związkami spółek wodnych;
- sprawuje zarząd i administrację nad powierzonym mieniem.

Stan ewidencyjny urządzeń melioracji podstawowych i gospodarki wodnej w województwie wielkopolskim będący w administrowaniu WZMiUW w Poznaniu

MELIORACJE PODSTAWOWE			
Rzeki i kanały 7.068,3 km	Zbiorniki wodne 38 szt. (61,3 mln m3)	Budowle piętrzące 1.907 szt.	Wały p.pow. 785,2 km (obszar chroniony 77.546 ha)
w tym cieków naturalnych służących rolnictwu 6.190,3 km	Pozostałe budowle 930 szt.	Pompownie p.pow. 51 szt. (obszar oddziaływania 64.428 ha)	Przepusty wałowe 479 szt.

MELIORACJE SZCZEGÓŁOWE

32.156,6 km

budowle piętrzące
3.020 szt.

Działania realizowane przez WZMiUW w Poznaniu ujęte zostały w „Zaktualizowanej strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku” (dokument przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą NR XXIX/559/12 z 17.12.2012 r.)

Cel operacyjny 2.8.

Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego.

Cele operacyjne wymienione w „Strategii...” realizuje się poprzez:

- modernizację istniejących systemów melioracyjnych,
- odbudowę i budowę nowych urządzeń hydrotechnicznych na rzekach i ciekach,
- odbudowę i regulację małych cieków wodnych,
- rozwijanie zasobów małej retencji,

- modernizację urządzeń zabezpieczających przed powodzią.

Rodzaje robót realizujących wyznaczone cele operacyjne:

- odbudowa rzek i kanałów wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
- budowa i odbudowa budowli piętrzących, budowli upustowych oraz obiektów służących do ujmowania wody,
- budowa i odbudowa stacji pomp,
- budowa i odbudowa budowli przeciwpowodziowych (wały przeciwpowodziowe),
- budowa i odbudowa stopni wodnych i zbiorników wodnych,
- budowa i odbudowa melioracji szczegółowych.

Jednym z zadań realizowanych przez WZMiUW na terenie województwa wielkopolskiego jest prowadzenie małej retencji wodnej. Jest to szczególnie ważne z uwagi na fakt, że dyspozycyjne zasoby wodne na jednym mieszkańca plasują Polskę na jednym z ostatnich miejsc w Europie, natomiast województwo wielkopolskie ma jedno z najniższych zasobów wody w Pol-

sce. Mała retencja polega na gromadzeniu wody w niewielkich zbiornikach, zarówno naturalnych, jak i sztucznych. To także spiętrzanie wody w korytach małych rzek, potoków, kanałów i rowów w celu gromadzenia wody i uniemożliwienia jej szybkiego spływu. Mała retencja jest jedną z form magazynowania wody i jest wykorzystywana jako narzędzie do zapobiegania powodzi i suszy poprzez gromadzenie jej w okresach nadmiaru i zatrzymywanie w dolinach rzek, jeziorach, zbiornikach retencyjnych, bagnach i udostępnianiu jej użytkownikom w okresach posusznych.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego 21.03.2016 r. przyjął „Program małej retencji na lata 2016–2030 dla województwa wielkopolskiego” (tabela 1).

Wybrane inwestycje zrealizowane w ostatnich latach:

- 30,1 mln zł – zbiornik wodny Rydzyna;
- 20,1 mln zł – modernizacja prawostronnego obwałowania rzeki

>dokończenie na str. 10

Tab. 1. Program małej retencji na lata 2016–2030 dla woj. wielkopolskiego – zestawienie liczby urządzeń

	Wnioskodawca	Rodzaj obiektu	Liczba	Wielkość retencji		Szacunkowy koszt realizacji [tys. zł]
				A [ha]	V [m³]	
1	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	zbiorniki wodne	43	8 273,00	165 175 479	4 429 776
		podpiętrzenia jezior	19	770	4 004 000	26 032
		jazy	91	919	2 751 970	192 268
		inne	75	592,00	386 181	14 965
		razem	228	8 865,00	172 317 630	4 663 041
2	gminy	zbiorniki wodne	80	333,30	7 546 415	202 384
		podpiętrzenia jezior	7	439,49	301 365	1 868
		jazy	0	–	–	–
		inne	7	210,00	21 626	838
		razem	94	982,79	7 869 406	205 090
3	Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych	zbiorniki wodne	23	71,50	775 237	20 791
		podpiętrzenia jezior	0	–	–	–
		jazy	1	–	27 798	1 942
		inne	296	3,30	2 170 549	84 112
		razem	320	74,80	2 973 584	106 845
Łącznie			642	9 922,59	183 160 620	4 974 976

Wysokość środków finansowych pozyskanych z różnych źródeł na realizację zadań inwestycyjnych w latach 2000–2017

Środki z Unii Europejskiej

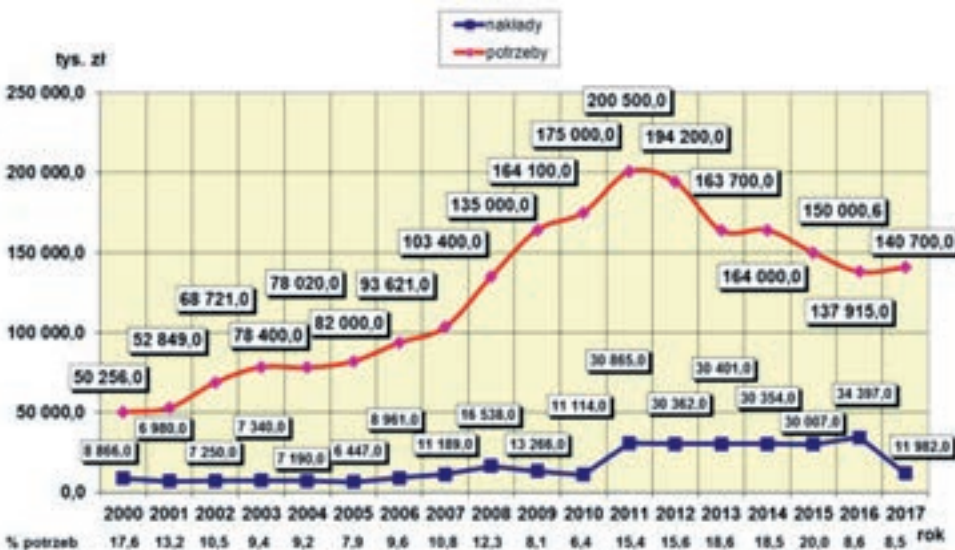
SPO 2004–2006. Sektorowy Program Operacyjny na lata 2004–2006.

13 zadań inwestycyjnych na kwotę 52,5 mln zł

PROW 2007–2013. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Do czerwca 2015 r. realizowano łącznie 65 zadań inwestycyjnych na kwotę 308,3 mln zł

WRPO 2007–2013. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013. Zadanie inwestycyjne na kwotę 27,1 mln zł

Zintegrowany system monitorowania i sterowania urządzeniami przeciwpowodziowymi województwa wielkopolskiego – schemat działania

Tab. 2. Zebrane potrzeby inwestycyjne na lata 2017–2022

Rodzaje inwestycji	Jednostka	Liczba/wielkość/objętość poszczególnego rodzaju inwestycji	Szacowana wartość [zł]
melioracje podstawowe	km	1 343,11	809 154 315
odbudowa rzek i kanałów wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie	km		
budowle piętrzące, budowle upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wody	szt.	70	92 427 778
stacje pomp	szt.	19	59 309 187
odbudowa budowli przeciwpowodziowych (wały)	km	258,37	350 915 500
stopnie wodne i zbiorniki wodne	mln m³	36,16	501 305 592
melioracje szczegółowe	ha	22 794,27	533 474 450
powierzchnia gruntów zdrenowanych			
Łącznie: 2 346 586 822			

>dokończenie ze str. 9

Warty Krzykosi – Orzechowo – Szczodrzejewo;
 ■ 19,3 mln zł – modernizacja prawostronnych wałów rzeki Warty na odcinku Konin – Koło;
 ■ 17,4 mln zł – Rów Polski – regulacja i obwałowanie w km 8 + 100 – 21 + 100;
 ■ 12,2 mln zł – zbiornik wodny Jaraczewo.

Pozyskane środki służą zapewnieniu właściwej eksploatacji i utrzymaniu:

■ 7068,314 km rzek i kanałów,
 ■ 56,617 km rurociągów,

■ 785,175 km wałów przeciwpowodziowych,
 ■ 51 szt. stacji pomp,
 ■ 38 zbiorników wodnych,
 ■ 1907 szt. budowli piętrzących,
 ■ 479 szt. przepustów wałowych,
 ■ 930 szt. pozostałych budowli na urządzeniach melioracji podstawowych (budowle komunikacyjne, wpustowe i spustowe, syfony).

Zintegrowany system monitorowania i sterowania urządzeniami przeciwpowodziowymi woj. wielkopolskiego (patrz rysunek).

Tab. 3. Wykaz zbiorników wodnych na terenie województwa wielkopolskiego

Zbiornik	Lokalizacja/nazwa ciek [km]	Pojemność użytkowa wg ewidencji [mln m ³]	Aktualna pojemność użytkowa [mln m ³]	Zbiornik	Lokalizacja/nazwa ciek [km]	Pojemność użytkowa wg ewidencji [mln m ³]	Aktualna pojemność użytkowa [mln m ³]
1 Jez. Budziszlowsko-Suszewskie	gm. Orchowo	1,168	0,000	20 Zb. Okunie	rz. Trzcinią 12+729	0,345	0,345
2 Jez. Powidzkie	kanał do jeziora 1+922	7,346	0,000	21 Zb. Sarcz	Kanał Sarcz 0+292	1,028	0,977
3 Zb. Słupca	rz. Mieszna 23+820	0,949	0,617	22 Zb. Długie	Kanał Żeglowny 0+830	1,906	1,705
4 Jez. Ostrowsko-Wójcińskie	Kanał Ostrowo – Gopło, Rów A	2,600		23 Zb. Kwiejce I	Kanał Harrerka 8+084	0,180	0,144
5 Zb. Lubstowski	Kanał Grójecki 14+950	3,100	2,661	24 Zb. Kwiejce II	Kanał Hamerka 9+330	0,300	0,274
6 Zb. Stare Miasto	rz. Powa	1,216	0,932	25 Zb. Gajewo	Kanał Rudnica 2+588	0,032	0,029
7 Zb. Wonieść	Kościański Kanał Obry	13,400	5,200	26 Zb. Stołuńsko	rz. Stołunia 4+800	0,145	0,139
8 Th. Jezewo	rz. Pogona 3+486 – 6+576	1,430	1,290	27 Zb. Mielimąka	rz. Margolinka 7+480	1,330	0,796
9 Zb. Jutrosin	rz. Orla 45+706	2,100	1,900	28 Zb. Smolary	rz. Płytnica 11 +000	0,136	0,136
10 Zb. Pakosław	rz. Orla 31+850	0,680	0,440	29 Zb. Łobżenica	rz. Łobzonka 38+990	0,020	0,020
11 Zb. Rydzyna	Rów Dabiecki	0,757	0,500	30 Zb. Kowalskie	rz. Główna 15+423	5,065	4,255
12 Zb. Gołuchów	rz. Ciemna 5+540	1,240	1,240	31 Zb. Przebedowo		0,113	0,039
13 Zb. Kobyła Góra	rz. Meresznicza 25+250	0,613	0,148	32 Zb. Staw A	m. Śrem, Nochowo	0,490	0,440
14 Zb. Roszków	rz. Lubieszka 18+360	0,616	0,616	33 Zb. Staw B	gm. Śrem – m. Gaj, Nochowo, Szymanowo	0,460	0,390
15 Zb. Szale	rz. Pokrzywnica 1+448	1,360	1,340	34 Zb. Środa	rz. Moskawa 29+540	0,480	0,480
16 Zb. Murowaniec	rz. Swedmia 19+780	0,777	0,630	35 Zb. Września	rz. Wrześnica 31+650	0,300	0,300
17 Zb. Jaraczewo	rz. Obra 3+258	0,571	0,408	36 Zb. Berzyńskie	rz. Dojca 2+745	4,100	4,100
18 Zb. Koszyce	rz. Ruda 0+720	2,600	2,445	37 Zb. Miedzichowo	rz. Czarna Woda	0,021	0,021
19 Zb. Borowo	rz. Młynówka Borowska 4+553	0,090	0,053	38 Zb. Radżyny	rz. Sama 23+350	2,300	2,090
				Razem		61,364	37,100

Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu wprowadził pierwszy w Polsce pionierskie rozwiązanie pod nazwą „Zintegrowany system monitorowania i sterowania urządzeniami przeciwpowodziowymi województwa wielkopolskiego”. Uruchowienie systemu przyczynia się do zminimalizowania skutków klęsk żywiołowych, takich jak powódź, podtopienia, susze. Umożliwia także, z odpowiednim wyprzedzeniem, we współpracy z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, podejmowanie skoordynowanych działań związanych z ochroną przeciwpowodziową ludności. Stały monitoring nie tylko ułatwia nadzór nad poszczególnymi obiektami, ale pozwala na wykrycie zagrożenia powodziowego oraz awarii. Umożliwia również nadzorowanie przepompowni, zbior-

ników retencyjnych, samodzielnych budowli piętrzących, odcinków obwałowań oddalonych od siebie nawet o kilkadziesiąt kilometrów. Celem całego przedsięwzięcia jest kontrola stanu wód oraz dozór i możliwość szybkiego reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Cel: szybka reakcja na zagrożenia powodziowe oraz awarie dzięki stałemu monitoringowi sieci urządzeń przeciwpowodziowych.

Liczba punktów monitoringu: 295 szt.

Rodzaje punktów monitoringu: pompownie, zbiorniki retencyjne, przepusty, jazy, zastawki, łaty wodowskazowe na wałach przeciwpowodziowych.

Zasięg terytorialny: województwo wielkopolskie.

Zebrałe potrzeby inwestycyjne na lata 2017–2022 (tabela 2).

W 2013 r. opracowano program potrzeb inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodnej w rolnictwie. Został zaakceptowany przez wojewodę wielkopolskiego oraz marszałka województwa wielkopolskiego 1.10.2013 r. Potrzeby w zakresie inwestycji oszacowano na 2,34 mld zł.

Wykaz zbiorników wodnych na terenie woj. wielkopolskiego (tabela 3).

Wybrane inwestycje na lata 2017–2022:

- zbiornik Wielowieś Klasztorna na rzece Prośnie,
- zbiornik retencyjno-przeciwpowodziowy Rokosowo (gm. Rokosowo),
- zbiornik retencyjno-przeciwpowodziowy Laskownica (gm. Gołańcz),
- zbiornik retencyjno-przeciwpowodziowy Kamieniec (gm. Kamieniec),

- zbiornik retencyjno-przeciwpowodziowy Uzarzewo na rzece Cybinie (gm. Swarzędz),
- zbiornik retencyjno-przeciwpowodziowy Sepienko (gm. Kościan),
- modernizacja wałów na terenie subregionu konińskiego (powiaty: Konin, Turek, Słupca, Koło),
- polder Golina,
- międzynarodowa droga wodna E-70,
- przywrócenie ciągłości hydromorfologicznej i ekologicznej rzek: Wełny, Samy, Rgilewki,
- modernizacja pompowni Biała (gm. Trzcianka).

Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu
61-823 Poznań, ul. Piekary 17,
tel. 61 647 54 01, 61 852 20 69,
fax: 61 852 55 61
www.wzmiuw.pl

Spotkanie samorządu rolniczego z ANR OT Poznań

W ostatnim czasie, w związku z wejściem w życie nowych kryteriów oceny ofert w przetargach pisemnych pojawiło się zdaniem Wielkopolskiej Izby Rolniczej wiele niejasności i wątpliwości.

Wychodząc naprzeciw tym potrzebom, WIR zorganizowała 30 stycznia br. w Poznaniu spotkanie z przedstawicielami Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Poznaniu. Tematykę kryteriów przedsta-

wił Marek Czarnecki, zastępca kierownika sekcji gospodarowania zasobem. Szczegóły dotyczące tej kwestii i uwagi WIR znajdziecie Państwo na stronie: www.wir.org.pl/aktualnosci/2017/2017_01_04_kryteria/.

W Wielkopolsce rozkład punktacji wygląda następująco:

- odległość gospodarstwa rolnego oferenta od wydzierżawianej nieruchomości ZWRSP 30 pkt, co stanowi 23,1% ogólnej punktacji.

- powierzchnia nieruchomości rolnych nabytych lub wydzierżawionych z ZWRSP 30 pkt, tj. 23,1%.
- intensywność produkcji zwierzęcej w gospodarstwie oferenta 20 pkt, tj. 15,4%.
- młody rolnik 25 pkt, tj. 19,2%.
- powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rodzinnym rolnika 25 pkt, tj. 19,2%.

Wysokość czynszu dzierżawnego nie stanowi już kryterium w przy-

padku przetargów ofertowych, a jedynie w przypadku ustnych.

Dyrektor ANR OT w Poznaniu Wojciech Perczak wyjaśnił, że w Wielkopolsce, zgodnie z decyzją Terenowej Rady Społecznej, dla wszystkich gruntów powyżej 2 ha organizowane będą przetargi ofertowe. Sprzedaż gruntów do 2 ha odbywa się na starych zasadach, natomiast

>dokończenie na str. 12

>dokończenie ze str. 11

dla sprzedaży gruntów powyżej 2 ha potrzebna jest zgoda ministra rolnictwa. Dyrektor odniósł się również do kwestii przedłużania umów dzierżaw. W przypadku intensywnej produkcji umowy będą przedłużane. W przypadku dużych gospodarstw ANR będzie starała się wdrażać redukcję 30% gruntów z umowy dzierżawy. Perczak wyjaśnił również, że w związku z pojawiającymi się sygnałami dotyczącymi składania nieprawdziwych oświadczeń w przetargach ofertowych, kandydaci na dzierżawcę wyłonieni w procesie przetargowym będą bardzo dokładnie sprawdzani przez pracowników ANR. Dyrektor mówił także o udostępnianiu przez ANR wyników przetargów, o co od dłuższego czasu postulowała WIR. Tabela z uzyskaną punktacją zatwierdzona przez komisję przetargową będzie przesyłana wszystkim uczestnikom przetargu. Rolnik uczestniczący w spotkaniu poprosił o deklarację, że wyniki przetargu, który dotyczył gruntów w obrębie Rybna Wielkiego, zostaną udostępnione zainteresowanemu rolnikowi, gdyż pomimo wielu pism kierowanych do ANR do dnia dzisiejszego nikt nie otrzymał odpowiedzi. Dyrektor Perczak zobowiązał się do niezwłocznego przesłania informacji.

Kazimierz Kubczak, przewodniczący Rady Powiatowej WIR we Wrześni, zwrócił uwagę na kryminogenność, jego zdaniem, fakt wylizywania odległości od gruntów, które rolnik dzierżawi, a nie od gruntów, które stanowią jego własność. Już dochodzą sygnały, że pojawiają się rolnicy, którzy zawierają krótkotrwałe umowy dzierżawy gruntów znajdujących się w bliskim sąsiedztwie nieruchomości ZWRSP przeznaczonych do dzierżawy. Przewodniczący przekazał, że takie podpowiedzi rolnicy uzyskują od pracowników ANR. Jego zdaniem odległości powinny być liczone, jeżeli nie od siedliska, jak postulowała WIR, to od gruntów będących własnością rolnika bądź potwierdzonych umową dzierżawy u notariusza. Kolejną kwestią poruszoną przez Kazimierza Kubczaka był sposób przyznawania punktacji za „młodego rolnika”, który dyskryminuje jego zdaniem osoby powyżej 40. roku życia. Dyrektor Perczak podzielił pogląd dotyczący liczenia punktów w przypadku odległości od gruntów stanowiących własność rolnika, niestety ANR nie zna jeszcze skali tego zjawiska. W takim przypadku istotną będzie kontrola kandydata na dzierżawę. W przypadku

stwierdzenia dzierżawy tygodniowej przetarg zostanie unieważniony. Zdaniem rolników, ANR może w tym przypadku wymagać od rolników kopii wniosku o dopłaty obszarowe za poprzedni rok, w którym wskazane są grunty uprawiane przez rolnika, również te dzierżawione na dłuższy czas.

Mirosław Sanok ze Środy Wielkopolskiej prosił o wyjaśnienie tzw. słupów w przetargu na gruntach Murzynowa Kościelnego. Sprawa była już poruszana na spotkaniu w Gnieźnie i do tej pory nie ma informacji z ANR o wynikach kontroli tego przetargu. Kolejne pytanie dotyczyło ograniczenia w dzierżawie do jednej pozycji przetargowej, o co wnioskuje sami rolnicy. Dyrektor ANR przekazał, że takie ograniczenie będzie stosowane. Odnosząc się do kwestii słupów, Perczak wyjaśnił, że w takim przypadku kontrola jest długotrwała i potrzebne są twarde dowody. Co do przetargów, które już się odbyły i zawarte zostały na rok, ANR będzie stosowała zasadę porównywalności kryteriów. Będzie dokonana ocena ofert o przedłużeniu, w przypadku wysokiej punktacji umowy zostaną przedłużone. Zdaniem rolników taka sytuacja jest niezrozumiała, gdyż wielu gospodarzy nie decydowało się na udział w przetargach na dzierżawę roczną i teraz zostaną pozbawieni szansy na dzierżawę. Poważnym problemem jest również występowanie rolników posiadających krótkotrwałe dzierżawy o programy rolnośrodowiskowe. Dyrektor Perczak wyjaśnił, iż zgodnie z zaleceniami Biura Prezesa ANR w przypadku rolników, którzy realizują programy rolnośrodowiskowe, umowy na dzierżawę powinny zostać przedłużone na okres realizacji programu. Zdaniem Perczaka głosy dotyczące programów rolnośrodowiskowych są bardzo istotne, gdyż problem ten narasta. Zdaniem Kubczaka rolnicy, którzy posiadali umowy krótkoterminowe z ANR, występowali o programy rolnośrodowiskowe z premedytacją. Istotnym problemem jest tutaj brak współpracy pomiędzy ARiMR oraz ANR.

Bardzo ważną kwestią poruszoną w trakcie spotkania była sprawa doliczania do posiadanych gruntów nieruchomości wygranych w przetargach organizowanych przez ANR. Często rolnicy posiadający grunty np. w dwóch gminach i startują w przetargach na kilku obrębach. Tym bardziej, że odległość nie jest liczona od siedliska. Wygrywając, nie mają oni doliczanych tych gruntów do powierzchni gospodarstwa w kolejnym przetargu. Dyrektor ANR po-

twierdził, że taka sytuacja ma miejsce, gdyż jest to dopiero kandydat na dzierżawę i do momentu podpisania umowy dzierżawy grunty te nie zostaną doliczone. ANR musiałaby czekać z rozstrzygnięciem kolejnego przetargu do momentu sprawdzenia osoby wygrywającej.

Kolejny problem, jaki poruszono, dotyczył punktacji dla młodego rolnika i zero-jedynkowego przyznania punktów, na zasadzie spełnienia lub nie kryterium. Perczak wyjaśnił, że sprawa została przekazana do Biura Prezesa, jednak w tej sesji przetargowej punktacja w tym kryterium nie zostanie zmieniona. Również zdaniem dyrektora ANR punktacja ta powinna proporcjonalnie spadać wraz z wiekiem rolnika.

Na spotkaniu zgłoszono również problem poddzierżawiania gruntów ZWRSP. Taka sytuacja ma prawdopodobnie miejsce w obrębie Obra (gmina Wolsztyn) i zdaniem zebranych rolników ANR nie sprawuje właściwej kontroli w tym zakresie. Zdaniem Andrzeja Frąckowiaka, przewodniczącego Rady Powiatowej WIR w Szamotułach, możliwe jest, że ANR wyraziła zgodę na takie działanie dzierżawcy i konieczne jest wyjaśnienie tej sprawy. Odnosząc się do kryterium młodego rolnika, Frąckowiak zwrócił uwagę, że przed wejściem w życie nowej ustawy młody rolnik nie mógł uczestniczyć w przetargach. Dzięki staraniom samorządu rolniczego udało się wprowadzić nowe zapisy w tej kwestii, jednak sposób liczenia tej punktacji jest niesprawiedliwy dla pozostałych rolników. Przewodniczący z Szamotuł zwrócił również uwagę na brak klauzuli o składaniu fałszywych oświadczeń w dokumentacji ofertowej. Perczak, odnosząc się do tej sprawy, wyjaśnił, że oświadczenie to znajduje się wyłącznie we wniosku nr 1, a w pozostałej dokumentacji nie jest wymagane. ANR posiada oświadczenie z prokuratury, że w przypadku dzierżawy oświadczenia te nie powinny być wymagane przez ANR.

Zbigniew Stajkowski wyjaśnił przedstawicielom ANR, że spotkanie ma na celu przedstawienie problemów, z jakimi borykają się rolnicy. Omówiono również problem rozdzielności majątkowej i sytuacji, gdy zostaje ona przeprowadzona w krótkim czasie przed przetargiem. Zdaniem przewodniczącego Rady Powiatowej w Jarocinie powinny w tym wypadku również zostać doprecyzowane zapisy, aby przeciwdziałać takim praktykom.

Rolnicy z Gniezna zwrócili się do dyrektora ANR z problemem,

jaki zaistniał w momencie składania ofert przez rolników w kancelarii notarialnej, gdyż rolnicy złożyli ponad 500 ofert. Spowodowało to, że osoby te zmuszone były do oczekiwania do późnych godzin nocnych, a w wielu przypadkach do ponownego przyjazdu do Poznania w dniu następnym. Dyrektor Perczak wyjaśnił, że niestety rolnicy muszą liczyć się z takimi niedogodnościami, ale ANR przeanalizuje wprowadzenie rozwiązań, które pozwolą na usunięcie tego problemu.

Prezes Piotr Walkowski, podsumowując część obrad związaną z przetargami, zwrócił uwagę, że WIR zgłaszała już wcześniej możliwe problemy z otrzymaniem zaświadczenia z ARiMR o DJP, gdyż Agencja ta posiada informacje wyłącznie o liczbie utrzymywanych sztuk. Rozwiązaniem tutaj może być obrót stada. Niestety uwagi WIR nie zostały uwzględnione – nie tylko w tej sprawie. Zdaniem prezesa WIR, ANR musi znaleźć rozwiązania, które będą jasne i przejrzyste. Członkowie samorządu rolniczego biorą udział w komisjach przetargowych, ale trudno jest im brać odpowiedzialność za coś, na co nie mają wpływu. Na chwilę obecną WIR będzie obserwowała rozwój sytuacji, ale nie z ramienia członków komisji przetargowych.

Dalsza część spotkania poświęcona została wydawaniu rękojmi należytego prowadzenia działalności rolniczej. Prezes Piotr Walkowski wyjaśnił zebranym, iż kancelarie notarialne wielokrotnie wymagają od osoby nabywającej takiej rękojmi, często na wyrost. Eliza Nawrot-Gulcz z ANR wyjaśniła, iż rękojmia nie jest wymagana między innymi od rolnika indywidualnego.

Na osobie nabywającej nieruchomości rolne w obrocie prywatnym spoczywają obowiązki, które będą kontrolowane przez ANR. Osoba ta jest zobowiązana prowadzić gospodarstwo rolne, w skład którego weszła nabyta nieruchomość rolna, przez okres co najmniej 10 lat od dnia nabycia przez niego tej nieruchomości, a w przypadku osoby fizycznej – prowadzić to gospodarstwo osobiście. Nabyta nieruchomość nie może być w tym okresie zbyta ani oddana w posiadanie innym podmiotom. Sąd, na wniosek nabywcy, może wyrazić zgodę na dokonanie wyżej wymienionych czynności, jeśli konieczność jej dokonania wynika z przyczyn losowych niezależnych od nabywcy.

Barbara Idczak
Biuro WIR